

Виши асистент мр Милијана Буха

Правни факултет Универзитета у Бањој Луци

ОСНОВНИ ПРИНЦИП КРИВИЧНОПРАВНЕ САРАДЊЕ НА ПРОСТОРУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Примјена принципа међусобног повјерења и признања судских одлука и у кривичноправној области произилази из преамбуле Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају. Провођење института предаје, који се уводи у област међународне кривичноправне помоћи претходно поменутом оквирном одлуком, није могуће без међусобног признања судских одлука међу државама чланицама Европске уније.

Имајући у виду да постоји „правна зависност“ у провођењу института предаје од основног принципа у области међународне кривичноправне помоћи на простору Европске уније, рад ће се бавити правном обрадом претходно наведеног принципа. Осим поменутог питања, посветиће се пажња имплементацији Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају, са освртом на неке државе чланице Европске уније у провођењу ове оквирне одлуке.

Кључне ријечи: Принцип међусобног повјерења и признања судских одлука у кривичноправној области; Имплементација института предаје.

1. УВОД

Претпоставка за успјешну примјену Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају, односно института предаје потраживаног лица јесте заживљавање принципа међусобног повјерења држава и признања страних судских одлука у кривичноправној области. Циљ института предаје је да убрза, поједностави, деполитизује и замијени класични традиционални поступак изручења одбјеглих учинилаца кривичних дјела. Ипак, његова примјена доводи у питање суверенитет једне државе и њена дискрециона овашћење да самостално одлучује о поступању

у кривичним стварима на простору њене територије. Несумњиво је да предаја има своје предности у борби против различитих кривичних дјела која су пријетња миру и сигурности човјека. Из одредаба ове одлуке произилази да је ријеч о обавези државе на чијој територији се затекне учинилац кривичног дјела, да га преда држави на чијој је територији он кривично дјело учинио. То такође значи прије обавезу замољене државе да изручи потраживано лице, а не њено право, као што је то случај када је у питању екстрадиција.

У неким државама, као што су Њемачка, Чешка, Пољска, покренути су поступци оцјене уставности имплементацијских закона о европском налогу за хапшење и предају. Из покренутих поступака дало би се закључити да постоје бројне потешкоће у провођењу Оквирне одлуке, јер имплементирање исте значи и кршење принципа законитости. Међутим, без обзира на бројне потешкоће у провођењу Оквирне одлуке и заживљавању принципа међусобног повјерења и признања судских одлука и у кривичноправној области од земаља чланица Европске уније, намеће се дужност тумачења правила националног права у свјетлу донесене Оквирне одлуке. Овакав став произилази из пресуде Европског суда правде у случају *Pupino*.

2. ПРИНЦИП МЕЋУСОБНОГ ПОВЈЕРЕЊА И ПРИЗНАЊА СУДСКИХ ОДЛУКА У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА МЕЂУ ДРЖАВАМА ЧЛАНИЦАМА ЕУ (PRINCIPLE OF MUTUAL TRUST AND RECOGNITION IN JUDICIAL DECISIONS IN EU)

Европски налог за хапшење и предају један је од првих корака на путу реализације принципа међусобног повјерења и признања судских одлука у кривичноправној области. Поводом наведеног, у преамбули Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају¹ утврђује се да је основни предуслов за успјешну примјену европског налога за хапшење постојање високог степена повјерења међу државама чланицама Европске уније. Примјена европског налога за хапшење и предају може бити суспендована само у случају озбиљног и сталног кршења неког од принципа² из чл. 6, ст. 1 Уговора о Европској унији.³

Међусобно повјерење у кривична правосуђа држава чланица Европске уније је од кључног значаја, нарочито ако се има у виду могућ-

¹ Council Framework Decision on the European arrest warrant and surrender procedures between Member States, *Official Journal of the European Communities*, L 190/1 of 18. 7. 2002.

² Европска унија функционише у складу са принципима слободе, демократичности, поштовања људских права и слобода, и владавине права.

³ Treaty on European Union, Maastricht Treaty, 1993, *Official Journal* C 191 of 29. 7. 1992.

ност преиспитивања одлука националних судова пред Европским судом за људска права и Европским судом правде. Принцип међусобног признања судских одлука је основни принцип који омогућава постојање и функционисање јединственог судског простора, те реализовање идеја о међудржавној сарадњи у борби против криминалитета. Слобода кретања људи, робе, капитала и услуга условила је и прекогранично дјеловање кривичне истраге, кривичног гоњења, пресуда у циљу успјешније борбе против савременог криминалитета. Европски налог за хапшење и предају представља први инструмент, којим се омогућава прекогранично дјеловање правосуђа и полиције унутар простора Европске уније. Заживљавање овог принципа у кривичноправној области могуће је уколико се поштују људска права и слободе, принцип владавине права, те принцип права на правично суђење.

Примјена принципа узајамног признања судских одлука у државама чланицама ЕУ вуче корјене још из одлуке Европског суда правде у предмету грађанскоправног карактера *Cassis de Dijon*.⁴ У тој одлуци, Суд је заузео став да препрека за кретање у оквиру Европске заједнице не би требало да произилази из националних законских рјешења држава чланица, те да треба омогућити слободу кретања робе односно производа који задовољавају постављене стандарде у погледу квалитета. Према томе, производи који испуњавају прописане услове и стандарде за прометовање у једној држави чланици могу се законито прометовати и у другим државама чланицама. Полазећи од ове одлуке, *mutadis mutandis* институције ЕУ су лансирале идеју о истовјетном поступању са законитим судским одлукама у кривичноправној области. На том трагу, предлаже се омогућавање њиховог признања уколико су засноване на законитим доказима, као и ако су испоштована права оптуженог односно осуђеног, као и права жртве кривичног дјела.⁵ Усљед тога, Европски савјет проширио је примјену принципа међусобног повјерења и признања, на сједници у Тампереу 1999. године, и на судску сарадњу у кривичним и грађанским стварима, са образложењем да се развијањем и јачањем међусудске сарадње ствара повољно тло и клима за бољу и ефикаснију заштиту људских права и њихових добара, односно пружа се већа гаранција у заштити појединаца и њихових добара.⁶

⁴ European Court of Justice, *Case Dijon*, C- 120/78.

⁵ ECJ, C-120/78, *Rewe-Zentral AG v Bundesmonopolverwaltung für Branntwein*, par. 14 and par. 8; D. Leczykiewicz, *Constitutionalising the third pillar*, <http://www.cels.law.cam.ac.uk/events/Leczykiewicz.pdf>, 06.08.2012; Anonymus, *The European Arrest Warrant and Necessary Balance between Mutual Recognition and Fundamental Rights in EU*, <http://www.ejtn.net/Documents/Themis/THEMIS%20written%20paper%20-%20Romania%201.pdf>, 7. 5. 2011.

⁶ Programme of measures to implement the principle of mutual recognition of decisions in

Утемељењу принципа међусобног повјерења и признања у кривичноправној области допринијели су како оснивачки уговори Европске уније, тако и пракса Европског суда правде. Међу оснивачким уговорима Европске уније, као извори горе наведеног принципа издвајају се: Мастрихтски уговор, Амстердамски уговор, те важећи Лисабонски уговор. С друге стране, Европски суд правде својим одлукама у вези са тумачењем начела *ne bis in idem* потврђује важење принципа међусобног повјерења и признања судских одлука и у кривичноправној области.⁷ Приликом тумачења принципа *ne bis in idem*, у складу са чл. 54 Конвенције о имплементацији Шенгенског споразума,⁸ уважавајући принципе међусобног повјерења и признања судских одлука у кривичноправној области, Суд је заузео став да су државе дужне да прихватају судске одлуке донесене у границама шенгенског простора. Ова обавеза постоји чак и уколико би државе у датом случају поступиле другачије у складу са рјешењима из националног законодавства.⁹ Имајући у виду претходно наведено, Оквирна одлука о европском налогу за хапшење и предају представља покушај да се реализује идеја Европске уније о спровођењу односно примјени принципа међусобног повјерења и признања судских одлука у кривичноправној области.

Ипак, доношењем поменутог одлуке, остављен је простор државама чланицама Европске уније да искажу неповјерење у демократичност туђег правног система, позивајући се на одредбе преамбуле, као и на чл. 3, 4 и 5 Оквирне одлуке. Практични израз неповјерења у туђи кривичноправни систем представљају одредбе закона о примјени европског налога за хапшење и предају Њемачке и Велике Британије. Наиме, у овим земљама онемогућава се предаја властитих држављана позивањем на недемократичност правног система. Осим тога, није могућа предаја лица које је дјеловало у интересу Велике Британије или је овлашћено за предузимање одређених радњи од стране државног секретара, као и лица које се терети за кривично дјело узимање талаца. Поступак предаје у Њемачкој је и даље судско-административни. Ове земље упутиле су критику и на чл. 2, ст. 2 Оквирне одлуке, који се односи на кривична дјела за која се не тражи примјена принципа двоструке кажњивости, те да нека од наведених кривичних дјела нису позната њиховом кривичном законодавству. У том контексту, Влада Велике Британије поставила је питање одређења појма ксенофобије, јер постоји могућност кривичног

criminal matters, *Official Journal of the European Communities*, 2001, C 12/02.

⁷ Treaty on European Union, Maastricht Treaty, 1993, *Official Journal* C 191 of 29. 7. 1992; Treaty of Amsterdam 1997, *Official Journal* C 340; Treaty of Lisbon 2007, *Official Journal* C 306; Convention implementing the Schengen Agreement, *Official Journal* L 239.

⁸ Convention implementing the Schengen Agreement.

⁹ ECJ, C-187/01 i C358/01 Hüseyin Gözütok and Klaus Brügget, par. 33

гоњена лица која јавно иступају, као што су новинари, квалификовањем њихових дјела и ријечи као непријатељских аката према странцима. Факултативне препреке за изручење траженог лица прописане чл. 4 и 5 Оквирне одлуке, у неким државама чланицама Европске уније су кроз имплементацијске законе прерасле у облигаторне препреке.¹⁰

У теорији преовладавају мишљења да је за примјену овог принципа у кривичноправној области неопходно обезбиједити компатибилност кривичноправних прописа држава чланица Европске уније. Међутим, из различитих разлога ту врсту компатибилности тешко је обезбиједити у државама чланицама Европске уније, с обзиром на то да: није на исти начин подијељена надлежност у кривичноправној области између полицијских и правосудних органа; државе чланице не користе исте доказе у кривичном поступку; не постоји исти степен заштите људских права и слобода у кривичном поступку. Поред наведеног, компатибилност односно хармонизацију кривичног законодавства је тешко обезбиједити и зато што се закони доносе у складу са културом, традицијом или обичајима једног народа. Примјена принципа међусобног повјерења и признања у кривичноправној области, сама по себи, не захтијева елиминисање примјене принципа двоструке кажњивости ради јачања међудржавне сарадње у борби против криминалитета.

С друге стране, неки теоретичари сматрају да је хармонизација кривичноправних прописа нужна и неопходна, јер је једино на тај начин могућа борба против глобалног криминалитета. Потребна усклађивања кривичноправних прописа у циљу што успјешније борбе против глобалног криминалитета произилази и из одјељка 6 Уговора о Европској унији, који се односи на полицијску и правосудну сарадњу у кривичноправној области. Члан 29 Уговора о Европској унији указује на потребу усклађивања кривичноправних прописа, с циљем да Европска заједница пружи грађанима потребан ниво сигурности, слободе и безбједности, развијајући полицијску и правосудну сарадњу међу државама чланицама, борећи се истовремено против ксенофобије и расизма у државама чланицама.¹¹

Полицијска и правосудна сарадња у кривичноправној области је предмет регулисања Лисабонског уговора.¹² Међутим, ни Лисабонски

¹⁰ J. Sievers, “Managing diversity: The european Arrest Warrant and potential of mutual recognition as mode of governance in EU Justice and Home Affairs“, *University of Bremen, Archive of European integration*, 9–31; J. Apap, S. Carrera, *European arrest warrant a good testing ground for mutual recognition in the Enlarged Eu?*, CEPS Police brief No. 46/February 2004, BRIEF NO. 46/FEBRUARY 2004, 1–19.

¹¹ J. Sievers, 35.

¹² Treaty of Lisbon 2007, *Official Journal* C 306 of 17. 12. 2007.

уговор не предвиђа потпуну хармонизацију, односно усклађивање прописа у кривичноправној области, што се види из чл. 69 А, ст. 2. Према одредбама овог члана, захтијева се поштовање различитости правних традиција држава чланица. Стога, приликом признавања страних судских одлука утврдиће се који докази су коришћени приликом доношења одлуке, да ли су испоштована права оптуженог или осуђеног и жртве у кривичном поступку, а уважиће се и било која друга специфичност кривичног поступка конкретне државе.¹³

Основна препрека признању и извршењу страних судских одлука је непостојање уједначених стандарда у погледу заштите права осумњичених односно оптужених у кривичном поступку. С циљем превазилажења овог проблема, Европска комисија је усвојила *Green Paper on Procedural Safeguards for Suspect and Defendants in Criminal Proceedings Throughout the EU* (Зелена књига о заштити процедуралних права осумњичених и оптужених у кривичном поступку широм Европске уније).¹⁴ У складу са Зеленом књигом, у кривичном поступку који се води у било којој земљи Европске уније, осумњичени односно оптужени има право на правично суђење, преводиоца уколико не разумије језик на којем се води кривични поступак против њега, право на правну помоћ током поступка, као и да буде упознат са правима која му припадају у поступку који се води против њега. Зелена књига је само један од корака у изградњи јединственог стандарда права осумњичених или оптужених у кривичном поступку, узевши у обзир да нема обавезујућу правну снагу, већ је резултат договора и преговора унутар земаља чланица Европске уније.

На европски налог за хапшење и предају гледа се као на инструмент, односно средство које има за циљ реализовање принципа међусобног појерења и признања у кривичноправној области, с тежњом да се истовремено убрза и поједностави екстрадициони поступак, као и заштита права траженог лица. Сходно томе, у кривичноправној теорији поставља се питање да ли је могућ баланс између брзог и једноставног екстрадиционог поступка и заштите људских права и слобода. Ради достизања баланса између брзине и једноставности, а и како не би била угрожена људска права, неопходно је обезбиједити једнаку заштиту осумњичених или оптужених пред било којом земљом Европске уније.

¹³ М. Fichera, “The European Arrest Warrant and Sovereign State, A Marriage of Convenience?“, *European Law Journal* 1/2009, 73–75.

¹⁴ Green Paper from the Commission Procedural Safeguards for Suspects and Defendants in Criminal Proceeding Throughout the EU, Brussels, COM, 2003, 75 final. Зелена књига је скуп права признатих осумњиченом односно оптуженом према Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода и Повељи о основним правима Европске уније.

Док се овај захтјев не оствари, тешко да је могуће несметано функционисање принципа међусобног повјерења и признања у кривичноправној области.¹⁵ Реализација овог принципа се може посматрати и кроз имплементацију европског налога за хапшење и предају у националном законодавству држава чланица. Многе државе чланице су, у вези са примјеном европског налога за хапшење и предају, покренуле питање легитимности примјене овог инструмента пред националним уставним судовима. Томе у прилог свједоче одлуке уставних судова Њемачке, Пољске, Кипра и Чешке. С једне стране, оне су доказ тензије која је створена између принципа међусобног повјерења и признања и државног суверенитета, а с друге стране, између овлашћења европских институција о одлучивању у кривичним стварима и основних права појединаца.

Из претходно изложеног, произлази да је увођење овог принципа у кривичноправну област, између осталог, мотивисано потребом поштовања принципа правне сигурности као основног начела сваке заједнице која жели да осигура мир и повјерење грађана у њен правни систем.

3. ПРАВНИ ПОГЛЕДИ НА ПРИНЦИП МЕЂУСОБНОГ ПОВЈЕРЕЊА У КРИВИЧНОПРАВНОЈ ОБЛАСТИ КРОЗ ИНСТИТУТ ПРЕДАЈЕ

Имплементација Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају отворила је питање уставности имплементацијских закона, имајући у виду уставну забрану изручења властитих држављана. Тако, Савезни уставни суд СР Њемачке је у предмету *Darkanzanlu* прогласио први имплементацијски Закон о европском налогу за хапшење и предају неуставним и истовремено га у цијелости лишио правне снаге. Овакву одлуку Суд је донио уз образложење да је одлука о предаји у супротности са одредбама чл. 16, ст. 2 и чл. 19, ст. 4 њемачког устава. Према наведеним уставним одредбама, забрањено је изручење властитих држављана. Изузетно је могуће одступити од овог уставног правила уколико се ради о изручењу међународном суду. Своју одлуку Савезни уставни суд је образложио истицањем да је законодавац пропустио да имплементира одлуку којом се онемогућава изручење њемачких држављана уколико је кривично дјело у потпуности или дјелимично почињено на територији Њемачке. Према овом закону, поступак предаје је био судско-административни у Њемачкој. Наиме, виши суд је утврђивао постоје ли препреке за предају, а коначну одлуку о предаји доноси-

¹⁵ J. Apar, S. Carrera, 10–15.

ла је Савезна влада.¹⁶ Иако се у одлуци Уставног суда експлицитно не спомиње, поменутим законом је повријеђена и Оквирна одлука, јер је поступак предаје у Њемачкој судско-административни, што је супротно овој одлуци, која тежи деполитизацији поступка предаје (у којем је онемогућено да у донешењу одлуке о предаји учествује орган управе), тј. да га измјести из политичке сфере.

Узевши у обзир да су пресуде Европског суда правде обавезујуће за земље чланице Европске уније, приликом имплементирања европског налога за хапшење и предају земље чланице Уније требало би да имају у виду и став који је овај суд заузео у случају *Pupino*.¹⁷ У овом случају, Суд је истакао да су земље чланице дужне тумачити правила националног права у свјетлу донесених оквирних одлука.¹⁸

О прихватљивости имплементацијског закона о европском налогу за хапшење и предају расправљало се и пред Уставним судом Републике Чешке. Приједлог за оцјену уставности тог законског акта поднесен је од стране групе посланика чешког Парламента, који су тврдили да је предаја чешких држављана, као и укидање принципа двоструке кажњивости, супротно Повелји о људским правима и основним слободама Републике Чешке, која је саставни дио устава ове државе. У својој одлуци у вези са поменутим спорним питањем, Уставни суд исказује наклоњеност одлукама Европског суда правде и имплементацији европског права. Овај суд је заузео став да се домаће право, укључујући и Устав Чеш-

¹⁶ Б. Трипковић, „Европски налог за хапшење у пракси“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1-2/2008, 790–804; В. Вapuly, “The European Arrest Warrant under Constitutional Attack“, *International Constitutional Law* 1/2009, 15–21; S. Mölders, “European Arrest Warrant Act is Void – The Decision of the Germany Federal Constitutional Court of the 18 July 2005“, *German Law Journal* 1/2005, 47–51.

¹⁷ European court of justice, Case C-105/03, Criminal Proceeding against Maria Pupino (ријеч је о италијанској васпитачици која је оптужена за малтретирање петогодишњег дјетета). Како према италијанском закону није могућа посебна заштита дјецe у кривичном поступку приликом давања исказа, тј. саслушање дјетета без присуства других у циљу спречавања секундарне виктимизације (осим ако је ријеч о сексуалним деликтима), суд је у овом случају навео да су оквирне одлуке обавезујуће за све државе чланице Европске уније, те да се национални прописи морају тумачити у духу оквирне одлуке, тј. у овом конкретном случају у складу са Оквирном одлуком о положају жртава у кривичном поступку. На том темељу, утврђено је да и дијете, као рањива жртва у кривичном поступку, има право на посебну заштиту приликом давања исказа. – Е. Н. Karnell, “In the wake of *Pupino*: Advocaten voor der Wereld and Dell’Orto“, *German Law Journal* 12/2007, 1148–1160; Council Framework Decision of 15 March 2001, On the standing of victims in criminal proceedings, *Official Journal of the European Communities*, L 81/1.

¹⁸ A. Sinn, L. Wörner, “The European Arrest Warrant and Its Implementation in Germany“, *ZIS* 5/2007, 204–219; A. Sinn, *The European Arrest Warrant and its Implementation in the Member States of EU*, <http://www.law.uj.edu.pl>, 21. 7. 2011.

ке Републике, мора тумачити у складу са принципом међусобног повјерења и признања, као и циљевима Европске уније у области полицијске и правосудне сарадње.¹⁹ Надаље, Уставни суд је стао на становиште да је оправдана примјена европског налога за хапшење и предају, јер се примјеном овог инструмента у простору ЕУ онемогућава да неко лице буде два пута кажњено за исто дјело, с обзиром на то да је принципу *ne bis in idem* признато транснационално дејство одлукама Европског суда правде у случајевима *Gözutök* и *Brügge*.²⁰ Поред наведеног, чешки Уставни суд образлаже своју одлуку постојањем високог степена заштите људских права и слобода осумњичених односно оптужених у земљама чланицама ЕУ, као и већом ефикасношћу вођења кривичног поступка у држави на чијој територији је извршено кривично дјело.²¹

Наиме, легитимност поменутог имплементацијског закона пред Уставни судом оспоравана је чињеницом да је исти у супротности са принципом *nullum crimen sine lege*, јер се његовом примјеном елиминира принцип двоструке кажњивости, чиме се не исказује поштовање кривичноправног система замољене државе. Овај приговор суд није уважаио, јер се, како у својој одлуци наводи, примјеном европског налога за хапшење и предају не одлучује о кривици и не изриче се санкција учиниоцу кривичног дјела. Оваком одлуком, Уставни суд Републике Чешке је показао спремност да унутрашње законодавство, односно прописе тумачи у духу Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају, имајући у виду да би дословно језичко тумачење забране приморавања држављана да напусте своју државу подразумијевало немогућност имплементације Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају без уставних промјена.²²

У вези са питањем уставности европског налога за хапшење и предају огласио се и пољски Уставни суд, с обзиром на то да Устав Пољске садржи одредбу о забрани изручења властитих држављана. Ради примјене европског налога за хапшење и предају, законодавац у Пољској се одлучио на измјене одредаба кривичног поступка, али су поред тога

¹⁹ Према поменутој Повељи, забрањено је приморавање држављана да напусте своју земљу. У вези са овим, суд се изјаснио да се постојање ове одредбе правда временом у коме је донесена и сврхом која се њом жељела постићи, тј. заштита држављана од протјеривања. Ова мјера је била својствена бившим комунистичким режимима, гдје се из заједнице протјеривао појединац који је представљао опасност по режим.

²⁰ European Court of Justice, *Joined cases C-187/01 and C385/01 (joined cases of Götzütök and Brügge)*, Judgment of the Court of 11 February 2003.

²¹ O. Pollicino, “The New Relationship between National and the European Courts after the Enlargement of Europe: Towards a Unitary Theory of Jurisprudential Supranational Law?“, *Oxford Journal, Yearbook of European Law* 1/2010, 79.

²² O. Pollicino, 65–111.

неопходне и промјене Устава, јер је у супротном онемогућена примјена овог налога.²³

4. ЗАКЉУЧАК

Ступање на „правну позорницу“ Европске уније Оквирне одлуке о европском налогу за хапшење и предају значило је „заживљавање“ принципа међусобног повјерења и признања судских одлука и у кривичноправној области и примјену института предаје умјесто института екстрадиције. Примјена овог принципа у пракси је отежана, јер је неопходно обезбиједити компатибилност кривичноправних одредаба у државама чланицама Европске уније. Истовремено, упитно је да ли је могуће постићи компатибилност кривичноправних одредаба у свим државама чланицама Европске уније, када се има у виду чињеница да надлежност у кривичноправној области између полицијских и правосудних органа није подијељена на исти начин у државама чланицама Европске уније. Све државе чланице не користе исте доказе у кривичном поступку, због чега не постоји идентичан степен заштите људских права и слобода у кривичном поступку у свакој појединој држави.

Компатибилност кривичног законодавства тешко је обезбиједити и због тога што кривични и кривичнопроцесни закони у свакој појединој држави у својим одредбама увијек садрже културне, традиционалне или обичајне одреднице сваког народа. Примјеном института предаје нарушава се принцип пропорционалности, јер је могуће издавање налога и у односу на лакша кривична дјела која су кажњива казном затвора најмање 12 мјесеци. Случај *Julian Assange-a* отворио је питање да ли се европски налог за хапшење и предају издаје ради кривичног гоњења (прикупљања доказа против осумњичене особе) или ради вођења кривичног поступка.

Институт предаје као нови вид међународне кривичноправне помоћи „правно је обојен“ „амбициозно“ постављеним циљем да замијени традиционални екстрадициони поступак. За разлику од института предаје, који је „правно модернизован“ на пољу кривичноправне сарадње међу државама чланицама Европске уније, у Босни и Херцеговини се још увијек ради о једном класичном приступу легислативног уређења института екстрадиције.

²³ B. Bapuly, 16–17; O. Pollicino, “European arrest warrant and Constitutional Principles of the Member States: A Case Law Based Outline in the Attempt to Strike the Right balance between Interacting legal Systems“, *German Law Journal* 10/2008, 1326–1330; J. Komárek, *European Constitutionalism and European arrest warrant in search of the Contrapunctual principles limits*, Forthcoming in CML, Rev. 2007, 10–12.

ЛИСТА РЕФЕРЕНЦИ

Библиографске референце

1. Апар, Joanna, Carrera, Sergio, *European arrest warrant a good testing ground for mutual recognition in the Enlarged Eu?*, CEPS Police brief No. 46/February 2004, BRIEF NO. 46/FEBRUARY 2004;
2. Bapuly, Bedanna, “The European Arrest Warrant under Constitutional Attack“, *International Constitutional Law*, Vol. 3, No. 1, 2009;
3. Fichera, Massimo, “The European Arrest Warrant and Sovereign State, A Marriage of Convenience?“, *European Law Journal*, Vol. 15, No. 1, 2009;
4. Karnell, E. H., “In the wake of *Pupino*: Advocaten voor der Wereld and Dell’Orto“, *German Law Journal*, Vol. 9, No. 12, 2007;
5. Komárek, Jan, *European Constitutionalism and European arrest warrant in search of the Contrapunctual principles limits*, Forthcoming in CML, Rev. 2007
6. Leczykiewicz, Dorota, *Constitutionalising the third pillar*, <http://www.cels.law.cam.ac.uk/events/Leczykiewicz.pdf>;
7. Mölders, Simone, “European Arrest Warrant Act is Void – The Decision of the Germany Federal Constitutional Court of the 18 July 2005“, *German Law Journal*, Vol. 7, No. 1, 2005;
8. Pollicino, Oreste, “European arrest warrant and Consitutional Principles of the Member States: A Case Law Based Outline in the Attempt to Strike the Right balance between Interacting legal Systems“, *German Law Journal*, Vol. 9, No. 10, 2008;
9. Pollicino, Oreste, “The New Relationship between National and the European Courts after the Enlargement of Europe: Towards a Unitary Theory of Jurisprudential Supranational Law?“, *Oxford Journal, Yearbook of European Law*, Vol. 29, No. 1, 2010;
10. Sievers, Julia, “Managing diversity: The european Arrest Warrant and potential of mutual recognition as mode of governance in EU Justice and Home Affairs“, *University of Bremen, Archive of European integration*;
11. Sinn, Arndt, *The European Arrest Warrant and its Implementation in the Member States of EU*, <http://www.law.uj.edu.pl>;
12. Sinn, Arndt, Wörner, Liane, “The European Arrest Warrant and Its Implementation in Germany“, *ZIS* 5/2007;
13. Anonymus, *The European Arrest Warrant and Necessary Balance between Mutual Recognition and Fundamental Rights in EU*, <http://www.ejtn.net/Documents/Themis/THEMIS%20written%20paper%20-%20Romania%201.pdf>;
14. Трипковић, Б., „Европски налог за хапшење у пракси“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* 1-2/2008.

Правни прописи и документи

1. Convention implementing the Schengen Agreement, *Official Journal* L 239;
2. Council Framework Decision of 15 March 2001, On the standing of victims in criminal proceedings, *Official Journal of the European Communities*, L 81/1;
3. Council Framework Decision on the European arrest warrant and surrender procedures between Member States, *Official Journal of the European Communities*, L 190/1 of 18. 7. 2002;
4. ECJ, C-120/78, Rewe-Zentral AG v Bundesmonopolverwaltung für Branntwein;
5. European court of justice, Case C-105/03, Criminal Proceeding against Maria Pupino;
6. European Court of Justice, *Case Dijon*, C- 120/78;
7. European Court of Justice, *Joined cases C-187/01 and C385/01 (joined cases of Götzütok end Brügge)*, Judgment of the Court of 11 February 2003;
8. Green Paper from the Commission Procedural Safeguards for Suspects and Defendants in Criminal Proceeding Throughout the EU, Brussels, COM, 2003, 75 final;
9. Programme of measures to implement the principle of mutual recognition of decisions in criminal matters, *Official Journal of the European Communities*, 2001, C 12/02;
10. Treaty of Amsterdam 1997, *Official Journal* C 340;
11. Treaty of Lisbon 2007, *Official Journal* C 306 of 17. 12. 2007;
12. Treaty of Lisbon 2007, *Official Journal* C 306;
13. Treaty on European Union, Maastricht Treaty, 1993, *Official Journal* C 191 of 29. 7. 1992;
14. Treaty on European Union, Maastricht Treaty, 1993, *Official Journal* C 191 of 29. 7. 1992.

Senior Assistant Milijana Buha, LL.M.

Faculty of Law, University of Banja Luka

BASIC PRINCIPLE OF THE CRIMINAL LAW COOPERATION IN THE EUROPEAN UNION

Summary

Implementation of the principle of mutual confidence and recognition of judicial decisions in the criminal law originates from the Preamble of the Council Framework Decision on the European arrest warrant and surrender procedures between Member States. The institute of the surrender implementation, which became a part of the international criminal law assistance through the above mentioned framework decision, is not possible without mutual recognition of judicial decisions between the Member States.

Having in mind „legal dependence“ regarding the implementation of the institute of surrender, the author analyses legal aspects of the above mentioned principle. The author also dedicates the attention to the implementation of the Council Framework Decision on the European arrest warrant and surrender procedures between Member States, with particular emphasize on some Member States.

Key words: *Principle of mutual confidence and recognition of judicial decisions in the criminal law; Implementation of the institute of surrender.*